

Štramberk

Kraj: Moravskoslezský

Správní obvod: Kopřivnice

Nadmořská výška: 1 359 m n. m.

Počet obyvatel: 3 494

Adresa URL: www.stramberk.cz

Okres: Nový Jičín

GPS souřadnice: 49.591808N, 18.117412E

První pís. zmínka: 1359 (665 let)

PSČ: 742 66

Historie obce Štramberk

Území města bylo osídleno již v době prehistorické. Svědčí o tom nálezy v jeskyních Šipka a Čertova díra. Zbytky sídliště a kosterní pozůstatky člověka neandrtálského pocházejí z doby asi 40 000 let před n. l.

Osídlení středověké je doloženo pro první polovinu 13. století, na jehož konci byl také vystavěn štramberský hrad. Založení a vlastnictví hradu je obestřeno nejasnostmi. Jeho majitelé podle nedoložené tradice byli templáři. Samotný Štramberk je jediné město v bývalém okrese Nový Jičín, u kterého se dochovala zakládací listina. Je datována 3. září 1359 a hovoří se v ní o založení města pod hradem na svažnatém Zámeckém vrchu. Jeho zakladatelem byl moravský markrabí Jan Jindřich, který zakládací listinou povýšil podhradí na město a dal tím Štramberku rozsáhlá městská práva.

Od 15. století byla většina obyvatelstva včetně vrchnosti nekatolická, hlásila se nejvíce k víře českobratrské. V době pobělohorské (1624) se dostal Štramberk do vlastnictví jezuitů. Během třicetileté války bylo město a okolí několikrát zasaženo válečnými událostmi a zpustošeno. Olomoučtí jezuité se snažili vybudovat ve Štramberku centrum protireformačních snah. Byly proto zřízeny 2 kostely, Křížová cesta na Kotouč, Boží hrob v jeskyni Čertova díra a byla obnovena tradice štramberských poutí. To všechno se mělo stát také impulsem k hospodářskému povznesení města. Reformy císaře Josefa II. však obě pouti zrušily a zasáhly tak tvrdě do osudu Štramberka. Spousta nekatolíků v té době emigrovala do Saska, kde v Horní Lužici založili osadu českých bratří.

Koncem 17. století město velmi strádalo ničivými nájezdy Turků a Maďarů. K jeho obnově došlo přílivem valašských osadníků. Mimo městské hradby postupně začíná převládat zástavba s dřevěnými roubenými domy na zděné podezdívce, která Štramberku vtiskla neopakovatelný ráz. Obyvatelstvo města se dlouho živilo převážně zemědělstvím. První řemeslnické cechy vznikaly sice již počátkem 17. století, ale rozvoj cechovní organizace byl záměrně zpomalován Novým Jičínem, kterému byl Štramberk poddán.

V 60. letech 19. století vznikaly ve městě první české spolky. V roce 1880 našel profesor K. J. Maška z Nového Jičína na Kotouči tzv. šipeckou čelist - část dolní čelisti neandrtálského dítěte - což byl archeologický objev mimořádného významu. V roce 1895 vznikla ve Štramberku odbočka Klubu českých turistů, který pod vedením MUDr. Adolfa Hrstky zachránil zbytky štramberského hradu, jež byl za třicetileté války těžce poškozen a v 18. století zcela zpustl. Tento spolek později zříceninu hradu koupil a v roce 1904 nechal zastřešit a upravit na rozhlednu válcovitou věž zvanou Trúba. Ta je dodnes charakteristickou dominantou města. Větší hospodářský rozvoj města začal až koncem 19. století.

Přesto, že Štramberk byl vysloveně českým městem, připadl po Mnichovu do zabraného sudetského

území a 10. října 1938 byl obsazen německým vojskem. Již od počátku okupace se ve Štramberku organizoval ilegální odboj. Tzv. Štramberští partyzáni tvořili významné hnutí odporu na severní Moravě. Štramberk byl osvobozen 6. května 1945. Poválečná doba přinesla Štramberku nový rozvoj těžby vápence na Kotouči. Kromě toho se zde vyráběl velmi kvalitní cement a vápno. Pro své jedinečné archeologické a architektonické památky i přírodní zvláštnosti byl Štramberk od roku 1951 chráněnou lokalitou a v roce 1969 se stal městskou památkovou rezervací.

